

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ (พ.ศ.2559 - 2563)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ คะแนนของตัวบ่งชี้ละ 5 คะแนน คะแนนรวม 100 คะแนน ดังนี้

ด้าน	ตัวบ่งชี้
1. ด้านคุณภาพศิษย์ (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต
2. ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครู/อาจารย์เป็นคนดี มีความสามารถ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครู/อาจารย์มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครู/อาจารย์ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์
3. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาล ของสถานศึกษา (20 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 9 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดำเนินงานของผู้อำนวยการ ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหารความเสี่ยง ตัวบ่งชี้ที่ 12 การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/ สังคม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 13 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา
5. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ
6. ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 17 อัตลักษณ์ผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์สถานศึกษา
7. ด้านมาตรการส่งเสริม (10 คะแนน)	ตัวบ่งชี้ที่ 19 มาตรการส่งเสริม ตัวบ่งชี้ที่ 20 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)

ด้านที่ 1 ด้านคุณภาพศิษย์ (20 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี	1. ประเด็นการพิจารณา : ร้อยละของผู้เรียนทุกชั้นปีที่ทำงาน ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (นอกหลักสูตร) ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน ต่อจำนวนผู้เรียนทั้งหมด	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีผู้เรียนทำร้ายร่างกายผู้อื่นลักทรัพย์ ล้วงละเมิดทางเพศ เล่นการพนัน และค้ายาเสพติด ฯลฯ โดย ครู/อาจารย์และผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินสุ่มตรวจผู้เรียนที่ปฏิบัติตามหลักฐานของสถานศึกษา เช่น สมุดบันทึกความดี เป็นต้น	3	
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร	ประเด็นการพิจารณา : ร้อยละของผู้เรียนในระดับชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ที่มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีค่า T-Score \geq 40.00 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของคะแนนรวมทุกช่วงชั้นที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	5 (0.63*8)	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีผู้เรียนระดับชั้น ป.3 ป.6 และ ม.3 อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้ตามเกณฑ์
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด	ประเด็นการพิจารณา : ร้อยละของผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ที่มีผลการทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ มีค่า T-Score \geq 40.00	5 ม.3 = 2 ม.6 = 3	-
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต	1. ประเด็นการพิจารณา		-
	1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์	1	
	1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตประเภทต่างๆ	1	
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ :		
	2.1 สุขภาพกายของผู้เรียน ผู้ประเมินสุ่มตรวจผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ตามหลักการสุ่มตัวอย่าง	1	

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต (ต่อ)	2.2 พัฒนาการสุขภาพของผู้เรียน สถานศึกษานำเสนอ รายชื่อผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายไม่ เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งหมดและที่มีพัฒนาการสุขภาพกาย ผู้ประเมินสุ่มตรวจตาม หลักการสุ่มตัวอย่าง	1	
	2.3 ผู้ประเมินสุ่มตรวจทักษะของผู้เรียนตามที่โรงเรียนส่งเสริม เช่น วายน้ำ เล่นดนตรี มีทักษะการพิมพ์ เป็นต้น	1	

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ (20 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครู/อาจารย์เป็น คนดี มีความสามารถ	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีการระบุคุณธรรมที่โดดเด่นและมีแนวปฏิบัติร่วมกันที่นำไปสู่ความเป็น คนดีของครู/อาจารย์ 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 1.3 มีการดำเนินงานที่ชัดเจน สม่าเสมอ ต่อเนื่อง 1.4 มีการส่งเสริมให้ครู/อาจารย์ ผู้เรียน ผู้ปกครองประพฤติปฏิบัติตนเป็นคน ดีจนเป็นวิถีชีวิต 1.5 มีผลการประเมินความสำเร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของครู/อาจารย์ที่มี ลักษณะความดีตามที่กำหนด	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีครู/อาจารย์ทำผิดจรรยาบรรณ โดยผู้บริหาร/ต้นสังกัด มิได้ดำเนินการลงโทษ

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินพิจารณาพัฒนาการของคะแนน O-NET ทุกช่วงชั้นที่เปิดสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบพัฒนาการของคะแนนเฉลี่ย O-NET สูงขึ้นอย่างน้อย 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้	3	
ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์ สร้างสรรค์ห้องเรียน/แหล่ง เรียนรู้คุณภาพ	1. ร้อยละของห้องเรียนที่สะอาด สุขลักษณะ สวยงาม	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ ไม่ได้ เกิดจากการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ของครู/อาจารย์
	2. ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพที่เป็นต้นแบบ อย่างน้อย 1 ห้อง 2.1 ปฏิบัติได้โดยผู้เรียนสามารถเข้าใช้ได้จริง 2.2 ประหยัด ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่า 2.3 ประโยชน์ผู้เรียนได้รับความรู้ และเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน 2.4 แปลกใหม่ ประยุกต์หรือริเริ่ม โดยความร่วมมือกับครู/อาจารย์ 2.5 ปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น	3	
ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครู/อาจารย์มี ผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์	1. ประเด็นการพิจารณา : ร้อยละของครู/อาจารย์ประจำที่มีผลงาน เช่น คู่มือ การสอน สื่อการสอน สิ่งประดิษฐ์ แบบจำลอง งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือ งานวิจัยที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้รับการรับรองจากสถานศึกษา และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า 1. มีครู/อาจารย์ คัดลอกหรือจ้าง วาน ให้ผู้อื่นทำผลงาน แทนเพื่อขอวิทยฐานะ โดยผู้บริหารไม่ได้ดำเนินการลงโทษ 2. มีผู้บริหาร คัดลอกหรือ จ้าง วาน ให้ผู้อื่นทำผลงานแทน เพื่อขอวิทยฐานะ โดยต้นสังกัดมิได้ดำเนินการลงโทษ
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจสอบความสอดคล้องของผลงานกับการ ปฏิบัติจริงของครู/อาจารย์	3	
ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครู/อาจารย์ ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ ประสบการณ์	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ : ร้อยละของครู/อาจารย์ประจำที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างเปิดภาคเรียน (นอกเวลาเรียน) อย่างน้อย 50 ชั่วโมง/ปี/คน	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีครู/อาจารย์ละทิ้งการสอน
	2. เพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ : ร้อยละของครู/อาจารย์ประจำที่ได้รับการ เพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ระหว่างปิดภาคเรียนอย่างน้อย 50 ชั่วโมง/ปี/คน	3	

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา (20 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 9 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา	<p>1. ประเด็นการพิจารณา :</p> <p>1.1 มีการกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ผู้เรียน เอกลักษณ์ สถานศึกษา และมีผลการพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ทันสมัยและปฏิบัติได้</p> <p>1.2 มีผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น</p> <p>1.3 มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยเน้นการกำกับติดตาม และ สนับสนุนผู้บริหารในการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด</p> <p>1.4 มีการบริหารจัดการประชุมที่ดี เช่น มีการกำหนดวันประชุมตลอดปี ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง/ปี จัดส่งประเด็นการพิจารณาล่วงหน้า กำกับให้ กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวน ครั้งที่จัดประชุมทั้งปี</p> <p>1.5 มีการนำผลประเมินตนเองของสถานศึกษา ผลประเมินภายใน (IQA) โดยต้นสังกัด และผลประเมินภายนอก (EQA) โดย สมศ. ไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา</p>	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีการจัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา โดยไม่มีการจัดประชุมจริง
	<p>2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินสัมภาษณ์บุคคลต่อไปนี้</p> <p>1. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>2. ผู้แทนกรรมการ 1-2 คน</p> <p>3. ครู/อาจารย์ 3 - 4 คน</p>	1 1 1	

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดำเนินงาน ของผู้อำนวยการ	ผู้ประเมินตรวจหลักฐาน ในประเด็นต่อไปนี้ 1. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน (Regular Data Monitoring) และตรวจสอบได้	1	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า 1. มีผู้บริหารสถานศึกษากระทำการทุจริต 2. มีคะแนน O-NET ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
	2. ผลการประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการ โดยคณะกรรมการสถานศึกษา	1	
	3. ร้อยละการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน(ประถมศึกษา) และ/หรือการอ่านจับใจความ (มัธยมศึกษา) โดยผู้ประเมินสุ่มทดสอบผู้เรียนตามหลักการสุ่มตัวอย่าง	1	
	4. การนำผลการประเมินภายในและภายนอกมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	1	
	5. ผู้ประเมินสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาในประเด็นการปฏิบัติงานตามรายงานผลการประเมินตนเองและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา	1	
ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหาร ความเสี่ยง	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีการระบุและจัดอันดับความเสี่ยงภายใน/ภายนอก ทั้งเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ 1.2 มีการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยง 1.3 มีการประเมินโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น 1.4 มีการกำหนดวิธีการ มาตรการ กลไกการควบคุมไม่ให้เกิด และลดความเสี่ยงให้น้อยลง 1.5 มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และรายงานต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่า มีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น โดยพิจารณาจากความรุนแรง ความถี่ และละเอียด โดยไม่มีการแก้ไข ป้องกัน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหาร ความเสี่ยง (ต่อ)	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐานที่แสดงผลการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ดังต่อไปนี้		
	2.1 สามารถควบคุมความเสี่ยงลำดับที่ 1-5 จากที่กำหนด	1	
	2.2 สามารถลดความเสี่ยงได้ทุกเรื่องจากที่กำหนด	1	
	2.3 ไม่ปรากฏเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือประเภทความเสี่ยงที่กำหนด	1	
ตัวบ่งชี้ที่ 12 การพัฒนา บุคลากรสายสนับสนุน	1. ประเด็นการพิจารณา :		-
	1. มีบุคลากรสายสนับสนุนอย่างน้อย 1 คน	1	
	2. มีการดำเนินงานให้บุคลากรสายสนับสนุนได้รับการพัฒนาอย่างน้อย 50 ชั่วโมง/ปี/คน	1	
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินสุ่มสัมภาษณ์บุคลากรสายสนับสนุนใน ประเด็นต่อไปนี้		
	1. มีการพัฒนา	1	
	2. มีการพัฒนาตรงกับงานที่เกี่ยวข้อง	1	
3. มีการแบ่งเบาภาระงานธุรการของครู/อาจารย์	1		

ด้านที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม (10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีเหตุผลในการกำหนดแผนงานการนำความรู้และประสบการณ์เพื่อประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 1.3 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง 1.4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 1.5 มีผลประเมินความพึงพอใจของชุมชน/สังคมต่อสถานศึกษาได้คะแนนประเมินไม่น้อยกว่า 80 จาก 100 คะแนน	2	-
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐานโครงการที่ประสบความสำเร็จที่สุด อย่างน้อย 1 โครงการ ในประเด็นต่อไปนี้ 2.1 มีความต่อเนื่องในการดำเนินงานไม่น้อยกว่า 3 ปี	1	
	2.2 มีความยั่งยืน พึ่งพาตนเอง ดำเนินการได้โดยไม่ใช้งบประมาณสถานศึกษา	1	
	2.3 มีรางวัล/ได้รับการยอมรับ/ยกย่อง จากชุมชน/สังคม	1	
ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีเหตุผลในการกำหนดแผนดำเนินการความร่วมมือกับชุมชน/สังคมในด้านต่างๆ 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80	2	-

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา (ต่อ)	1.3 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง		-
	1.4 มีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู/อาจารย์และบุคลากร		
	1.5 มีการประเมินผลความพึงพอใจของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อความร่วมมือกับชุมชน/สังคม ได้คะแนนผลประเมินไม่น้อยกว่า 80 จาก 100 คะแนน		
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐานโครงการที่ประสบความสำเร็จที่สุด อย่างน้อย 1 โครงการ ในประเด็นต่อไปนี้		
	2.1 มีผลการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ ในการร่วมมือกับชุมชน สังคม	1	
	2.2 มีการเผยแพร่และขยายผลในสถานศึกษาอื่น อย่างน้อย 9 แห่ง	1	
	2.3 มีรางวัล/ได้รับการยอมรับ/ยกย่องจากชุมชน/สังคม	1	

ด้านที่ 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรัก ความนิยม ความชื่นชมความเป็นไทย 1.2 มีกิจกรรมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะฝีมือ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย และประเพณีที่ดีงาม 1.3 มีการจัดหางบประมาณหรือทรัพยากรสนับสนุนแหล่งเงินทุนทั้งจากภายใน/ภายนอก	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่ามี การดำเนินการเฉพาะกิจเพื่อรองรับการประเมินภายนอกเท่านั้น

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริม สนับสนุนศิลปะและ วัฒนธรรม (ต่อ)	1.4 มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน		-
	1.5 มีการจัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม		
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐาน ในประเด็นดังต่อไปนี้		
	2.1 มีการจัดพื้นที่เพื่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	1	
	2.2 มีความร่วมมือของผู้เรียนและบุคลากรในการจัดกิจกรรม	1	
	2.3 มีรางวัล/ได้รับการยอมรับ/ยกย่องจากชุมชน/สังคม	1	
ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนา สุนทรียภาพ	1. ประเด็นการพิจารณา :	2	คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะลดลง 1 คะแนน หากพบว่ามีการดำเนินการเฉพาะกิจเพื่อรองรับการประเมินภายนอกเท่านั้น
	1.1 มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบุคลากร		
	1.2 มีกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน		
	1.3 มีกิจกรรมสืบสานประเพณี		
	1.4 มีกิจกรรมพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน		
1.5 มีการประมวลความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ และผลกระทบที่มีต่อ ผู้เรียน สถานศึกษา หรือชุมชน			
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจสภาพจริงในประเด็นต่อไปนี้		
	2.1 อาคารสถานที่เป็นระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อการใช้งาน	1	
	2.2 ภูมิสถาปัตยกรรม มีความสอดคล้องกับธรรมชาติเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม	1	
	2.3 สภาพแวดล้อมสะอาด สุขลักษณะ และสวยงาม	1	

ด้านที่ 6 ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ (10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 17 อัตลักษณ์ ผู้เรียน	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีเหตุผลในการกำหนดอัตลักษณ์ผู้เรียนของสถานศึกษาที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 1.3 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง 1.4 มีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู/อาจารย์ บุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษา 1.5 มีการประเมินผลผู้เรียนที่ปรากฏอัตลักษณ์ ได้คะแนนผลประเมินไม่น้อยกว่า 80 จาก 100 คะแนน	2	-
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินสุ่มตรวจเพื่อยืนยันอัตลักษณ์ของผู้เรียนตามหลักการสุ่มตัวอย่าง	3	
ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์ สถานศึกษา	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีเหตุผลในการกำหนดเอกลักษณ์สถานศึกษาที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 1.3 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง 1.4 มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด 1.5 มีผลการประเมินที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นจากประชาคม ได้คะแนนผลประเมิน ไม่น้อยกว่า 80 จาก 100 คะแนน	2	-

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์ สถานศึกษา (ต่อ)	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐาน ประเด็นต่อไปนี้		-
	2.1 เป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาดูงานที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์สถานศึกษา	1	
	2.2 มีรางวัล/ได้รับการยอมรับ/ยกย่องในมิติต่างๆ	1	
	2.3 มีความเป็น“ต้นแบบ”วิธีดำเนินการสู่ความสำเร็จ และมีการถ่ายโอน ความรู้ด้านกระบวนการสู่สถานศึกษาอื่น	1	

ด้านที่ 7 ด้านมาตรการส่งเสริม (10 คะแนน)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 19 มาตรการ ส่งเสริม (ภายในสถานศึกษา)	1. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา พิจารณาจาก 1. ใช้หลักฐานแรกเข้าและ/หรือสำเร็จการศึกษา หรือ 2. ใช้คะแนนจากคะแนนทดสอบภาษาอังกฤษของสถานศึกษา - ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ต่ำกว่าระดับ A1 ตามมาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) หรือเทียบเท่า - ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ต่ำกว่าระดับ A2 ตามมาตรฐาน CEFR หรือ เทียบเท่า	2	-
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินทดสอบผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา ตาม กลุ่มตัวอย่างที่สถานศึกษานำเสนอตามเกณฑ์ที่กำหนด	3	

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เงื่อนไข
ตัวบ่งชี้ที่ 20 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)	1. ประเด็นการพิจารณา : 1.1 มีเหตุผลในการกำหนดความร่วมมือ และ/หรือช่วยเหลือชุมชน สังคม รอบสถานศึกษา 1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จของเป้าหมายไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 1.3 มีแนวปฏิบัติและกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง 1.4 มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และสร้างการมีส่วนร่วมจาก ผู้เกี่ยวข้อง 1.5 มีผลการประเมินการแก้ปัญหาที่มีสัมฤทธิ์ผลตรงตามความต้องการของชุมชน ได้คะแนน ผลการประเมินไม่น้อยกว่า 80 จาก 100 คะแนน	2	-
	2. หลักฐานเชิงประจักษ์ : ผู้ประเมินตรวจหลักฐานในประเด็นดังนี้ 2.1 มีผลการช่วยเหลือ/ความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาวิชาการ อย่างน้อย 9 แห่ง	1	
	2.2 มีผลความร่วมมือกับท้องถิ่น/ชุมชน/สังคม/จังหวัด ในการป้องกัน แก้ปัญหา และ/หรือการ พัฒนาตามบริบทของพื้นที่ อย่างน้อย 3 ประเด็น	1	
	2.3 มีรางวัล/ได้รับการยอมรับ/ยกย่องระดับชาติ/นานาชาติ	1	

สรุปการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 จาก สมศ. :

1. บทบาทของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจะเพิ่มขึ้นในการสุ่มตรวจหลักฐาน/ผู้เรียน/ผู้สอน/ผู้ปกครอง/กรรมการสถานศึกษาและชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเน้นการเตรียมหลักฐาน เอกสาร ตัวผู้สอน และผู้เรียนเพิ่มขึ้น
2. คณะกรรมการสถานศึกษาต้องเพิ่มบทบาทให้ชัดเจนในการสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม
3. ผู้บริหารต้องมุ่งเน้นให้ชุมชนโดยรอบโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการโครงการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อนักเรียนและโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม
4. เพิ่มการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลโลก (Global Citizen) ด้วยการสอนและการสอบภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบที่จัดให้นักเรียนได้รับการทดสอบ โดยสำนักทดสอบด้านภาษาตามมาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) ที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือ สมศ. ยอมรับ/รับรอง
5. ทั้งครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรมระหว่างปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน ทั้งนี้ให้ลดภาระงานธุรการของครู/อาจารย์
6. ครู/อาจารย์ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเปิดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน
7. ครู/อาจารย์ต้องมีการผลิตผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อการสอน ฯลฯ
8. เพิ่มการวางระบบบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน เพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียง และสังคม

อ้างอิง :

จันทร์จิรา วงษ์ขมทอง. 2558. การเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 จาก สมศ.

(ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.oemcct.in.th/News062014/CEFR /Dr.janjira.ppt>.

18 กรกฎาคม 2558

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2556. คุณภาพศิษย์สะท้อน

คุณภาพครู. กรุงเทพฯ: แม็กซ์พอยท์

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2557. ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์การ

ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน